

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕЗОФАГОСТОМОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СЕРЕД СВИНЕЙ ТА ВІКОВА ДИНАМІКА ЦІЄЇ ІНВАЗІЇ

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент,

Шмаюн С. С., к. вет. н., доцент,

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Актуальність проблеми. Свинарство – це галузь сільськогосподарського виробництва, що забезпечує населення багатьох країн світу цінними продуктами харчування [1].

За останні роки в Україні спостерігається тенденція до стабільного зростання виробництва продуктів тваринництва, зокрема, свинарства. Одним з основних факторів, який стримує збільшення виробництва свинини, є недостатня кількість кормів, низька їх якість та постійний дефіцит в раціоні протеїну, а також не стійке ветеринарне благополуччя тварин і особливо щодо паразитарних хвороб, що викликають смерть тварин, зменшення їх приросту, погіршення якості продукції [2].

Паразитарні хвороби завдають значних економічних збитків. Серед інвазійних хвороб свиней найбільш часто зустрічаються аскароз, трихуроз, метастронгільоз та езофагостомоз. Езофагостомоз свиней реєструється у багатьох свинарських господарствах різних клімато-географічних зон України [3].

Мета роботи – вивчити розповсюдження та вікову динаміку езофагостомозної інвазії серед свиней в умовах ТОВ „Селекційний центр свинарства” Білоцерківського району.

Матеріали і методи досліджень. Роботу проводили в умовах господарства та в лабораторії кафедри паразитології і фармакології ФВМ Білоцерківського національного аграрного університету. Досліджували фекалій комбінованим методом стандартизованим Г. О. Котельниковим та В. М. Хреновим [4, 5] з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3.

З метою вивчення розповсюдження езофагостомозної інвазії у свиней був проведений відбір проб фекалій від тварин різних вікових та виробничих груп. Для гелмінтокопроовоскопічних досліджень фекалії відби-рали індивідуально з прямої кишки тварин в ранковий час.

Результати досліджень. В результаті досліджень проб фекалій ми знайшли яйця середні за розміром, овальної форми, які мали двоконтурну шкарлупу, сірого кольору, в середині знаходився зародок на стадії морули. Це були яйця езофагостом.

Рівень зараження свиней різних вікових та виробничих груп яйцями езофагостом наведено у таблиці.

Таблиця

**Результати овоскопічних досліджень свиней
різних вікових та виробничих груп**

Вікові та виробничі групи тварин	Всього досліджено тварин, гол.	Всього уражено тварин, гол.	ЕІ, у проц.	І, екз. яєць
1,5–2-місячні	12	0	0	0
2–4-місячні	24	5	20,8	13,0
4–6-місячні	24	15	62,50	28,2
Відгодівельні	31	22	70,90	35,4
Свиноматки	25	25	100	40,6
Кнурі-плідники	5	5	100	29,0
Всього	121	72	51,20	33,7

Із 121 голови досліджених нами гелмінтоскопічним методом по господарству езофагостомами було уражено 72 голови, що становило 51,2 %.

Щодо вікової динаміки езофагостомозної інвазії нами було встановлено, що ця інвазія зустрічалась практично у всіх вікових та виробничих групах, крім поросят до 2-х місяців (таблиця). Мінімально були вражені поросята віком від 2 до 4 місяців. Екстенсивність інвазії становила 20,8 % при інтенсивності інвазії 13,0 екземплярів яєць. Потім ці показники поступово зростали. У поросят віком від 4 до 6 місяців екстенсивність інвазії уже становила 62,5 % при інтенсивності інвазії 28,2 екземплярів яєць, у свиней на відгодівлі – 70,9 % при інтенсивності інвазії 35,4 екземплярів яєць Свиноматки та кнурі-плідники були на 100 % уражені езофагостомами при інтенсивності інвазії від 29,0 до 40,6 екземплярів яєць.

Висновки. 1. ТОВ „Селекційний центр свинарства” Білоцерківського району являється неблагополучним щодо езофагостомозу свиней. Ураженість свиней по господарству склала 51,20 % за інтенсивності інвазії 33,7 екземпляра яєць.

2. Езофагостомозна інвазія має дуже виражену вікову динаміку. Свиноматки та кнурі-плідники були на 100 % уражені яйцями езофагостом.

Література

1. Євстаф'єва В. О. Епізоотологія асоціативних інвазій свиней в умовах Лісостепу та Степу України. *Вісник ПДАА*. 2011. № 3. С. 98–100.

2. Пономар С. І., Антіпов А. А. Епізоотологія нематодозів свиней в Україні. *Вет. медицина України*. 1998. № 5. С. 30–31.

3. Антіпов А. А., Пономар С. І., Шмаюн С. С. Розповсюдження основних нематодозів свиней в поліській зоні України при різних системах утримання. *Сучасні проблеми ветеринарної медицини. Матеріали ккраїнської конф. молодих вчених (листопад 1994. м. Київ)*. Київ, 1994. С. 93–94.

4. Котельников Г. А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды. М.: Колос, 1983. 208 с.

5. Зажитцева та посмертна діагностика гельмінтозів тварин. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С. І. Пономар та ін. Біла Церква, 2003. 54 с.

ЛІКУВАННЯ СВИНЕЙ ЗА ЕЗОФАГОСТОМОЗНОЇ ІНВАЗІЇ

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент,

Шмаюн С. С., к. вет. н., доцент,

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Актуальність проблеми. У різних районах нашої країни свинарство з давніх часів було традиційною галуззю тваринництва. Цінні господарсько-корисні ознаки свиней – висока відтворна здатність, скороспілість та оплата корму, високий забійний вихід і енергетичність продуктів забою – гарантують їх перевагу у виробництві м'яса порівняно з іншими видами сільськогосподарських тварин [1].

Одним з основних факторів, який стримує збільшення виробництва свинини, є не стійке ветеринарне благополуччя тварин і особливо щодо паразитарних хвороб у т.ч. і до езофагостомозу [2, 3].

Боротьба з езофагостомозом свиней – це складний комплекс заходів, до яких входять лікування, дезінвазія приміщень, ґрунту, гною. Особливе значення при цьому має створення належних умов утримання і повноцінна годівля тварин. Але на перше місце ставиться раціональна етіотропна терапія – використання антгельмінтних препаратів. Особливе місце в сучасних умовах займає пошук нових антгельмінтних препаратів і визначення терапевтичної та економічної доцільності схем їх використання.

Для боротьби з езофагостомозом свиней запропоновано багато антигельмінтиків широкого спектру дії [4].